

Herstel in hoogcomplexere situaties

Herstellen bij een psychose gaat (niet) zo:
wat nu?

Amsterdam, 15-10-2025

Mariken de Koning

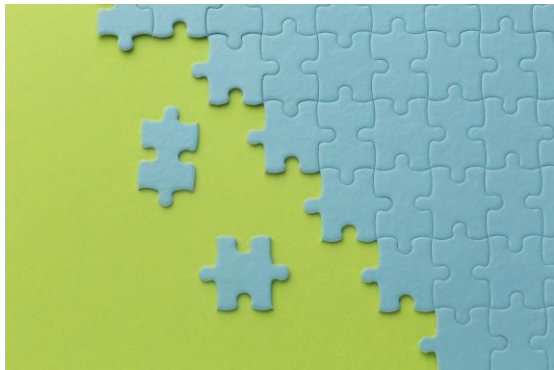
Disclosure

Diverse subsidies van ZonMw en van Zorgkantoor Zilveren Kruis

Take home messages 1 en 2

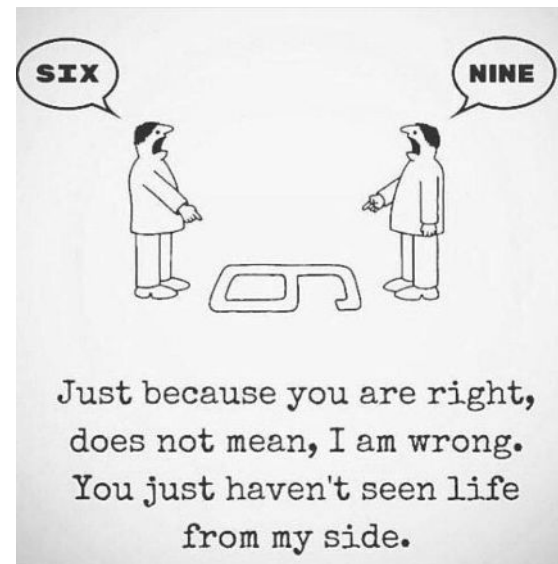
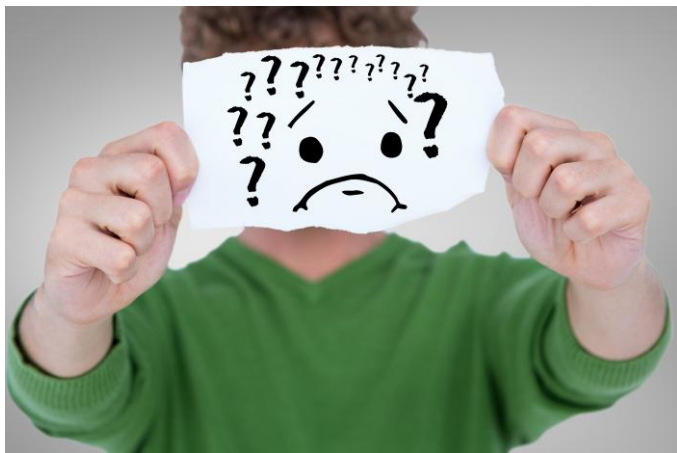
Ook bij hoogcomplexiteit / complexe psychosen:
veel herstel mogelijk

Het concept '(persoonlijk) herstel' : definitie niet
voor iedereen passend

Take home messages 3 en 4

Uitkomsten meten: het maakt uit
aan wie je het vraagt

www.knowyourmeme.com

Symptomen blijven óók belangrijk

Herman*, 51 jaar, langdurig gesloten wonen

[casus]

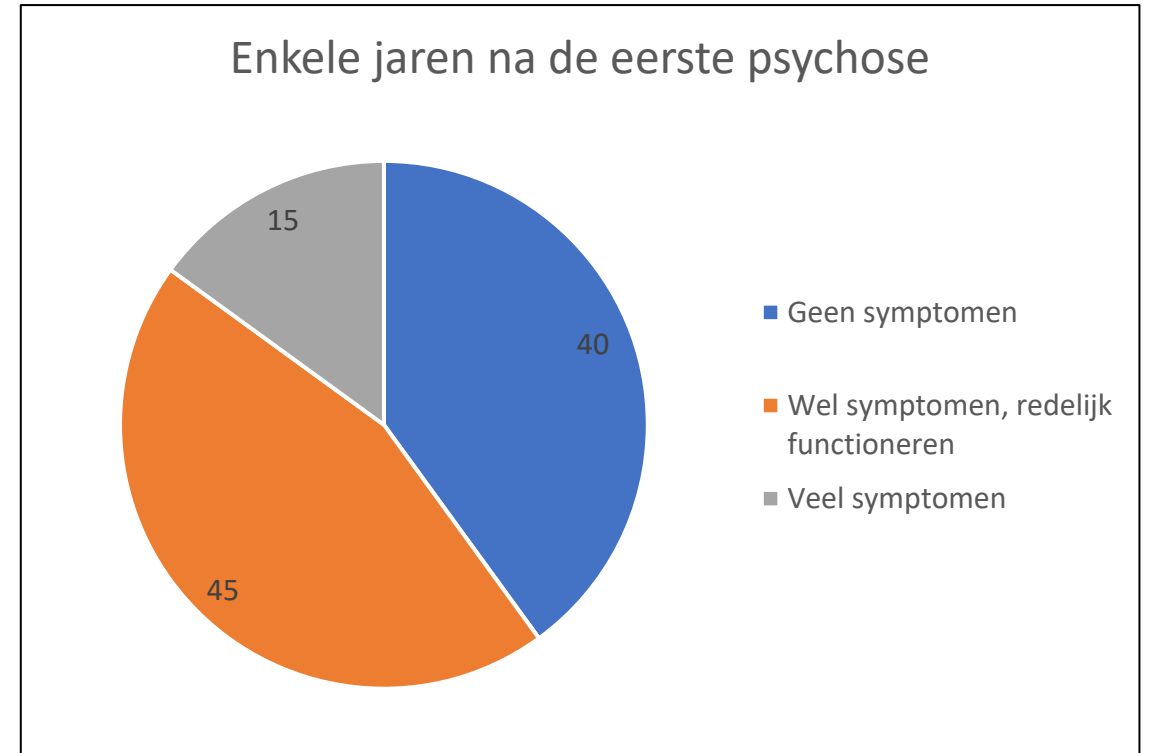
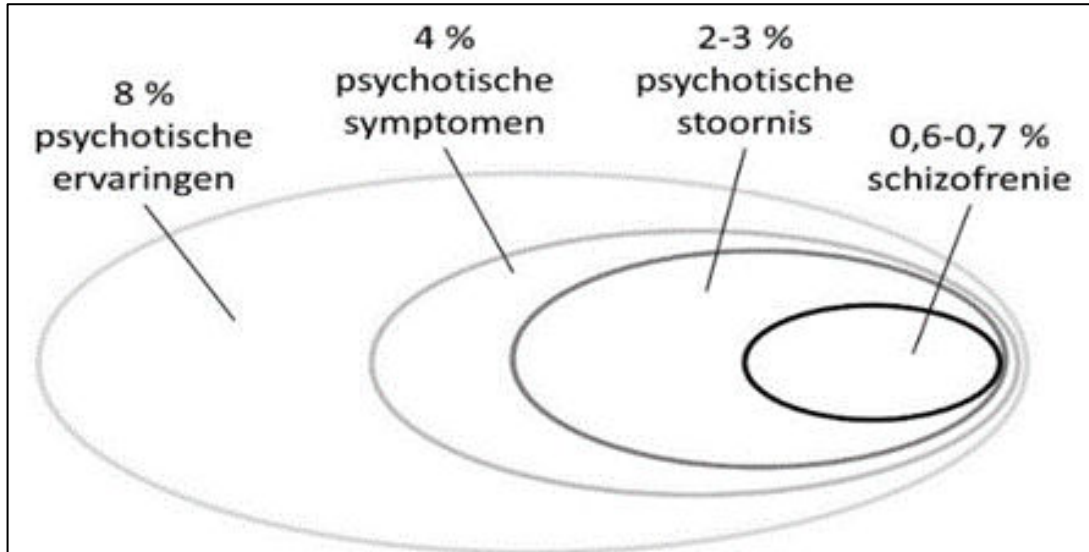
*pseudoniem

Herman*, 51 jaar, langdurig gesloten wonen

[casus]

*pseudoniem

Psychose: enorme diversiteit

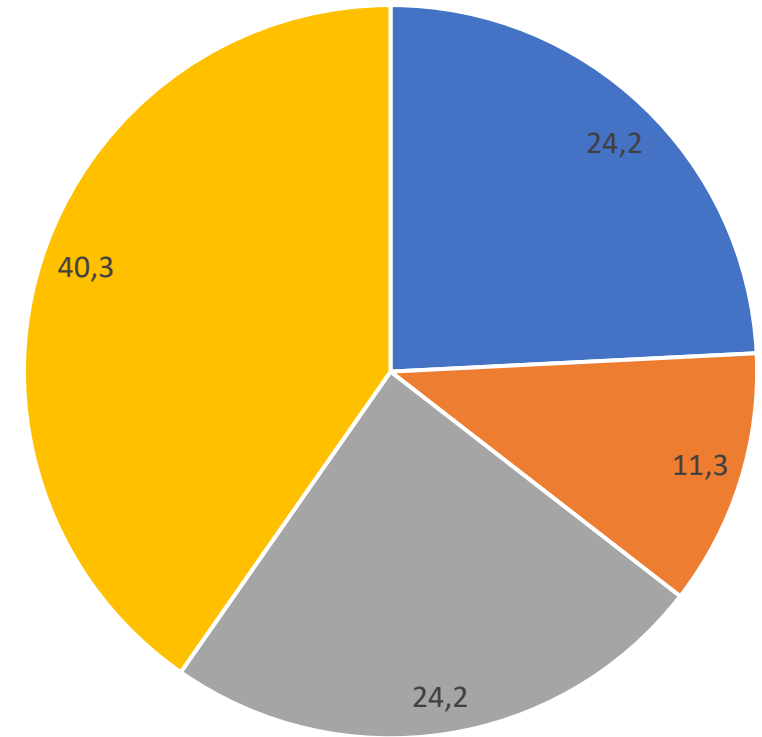

Enorme diversiteit

Wat is slechte uitkomst?

- Ernstige symptomen en/of
- Ernstige beperkingen in sociaal en maatschappelijk functioneren

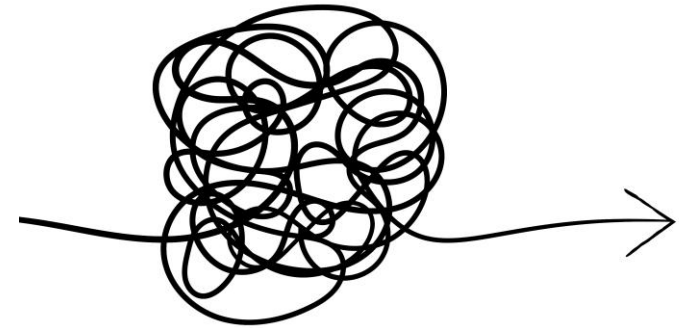
Uitskomsten bij diagnose schizofrenie bij > 20 jaar follow-up

■ Herstel ■ Goede uitkomst
■ Redelijke uitkomst ■ Slechte uitkomst

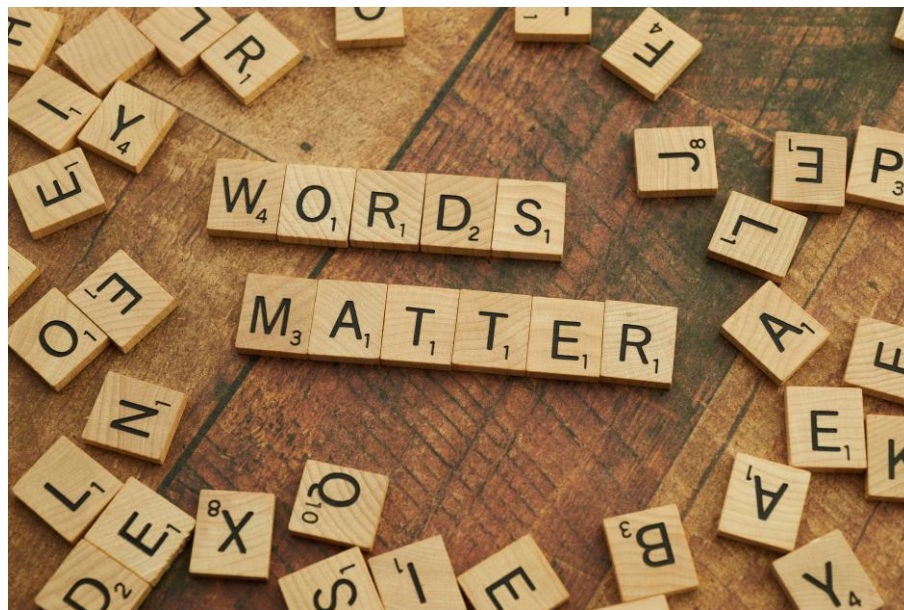
Wat is complexe psychose?

- De “Wlz groep” met psychotische stoornis: geen ‘naam’
- ‘Complex psychosis’: (Killaspy e.a.)
 - 20-25% van de mensen met een primair psychotische stoornis
 - Ernstige therapie-resistente psychotische symptomen
 - Cognitieve beperkingen
 - Comorbiditeit (psychiatrisch, verstandelijk, somatisch)
 - Bij 75% risico op zelfverwaarlozing of kwetsbaarheid voor misbruik door derden

Of: hoogcomplexiteit situaties?

Ligt het aan de patiënt of aan de omgeving/zorgsysteem/maatschappij?

Onzichtbare groep in veel onderzoek

ESSAY

De ondervertegenwoordiging van complexe patiëntengroepen in wetenschappelijk onderzoek: ethische overwegingen

M.B. de Koning, T.J. Burger, R.M. Van Eck, M.J. Kikkert, L. de Haan, A. Vellinga

TIJDSCHRIFT VOOR PSYCHIATRIE - JAARGANG 63 - OKTOBER 2021

Ook in deze groep veel herstel mogelijk!

NICE National Institute for Health and Care Excellence

Search NICE...

Guidance Standards and indicators Clinical Knowledge Summaries (CKS) British National Formulary (BNF) British National Formulary for Children (BNFC) Life sciences More from NICE

[Home](#) > [NICE Guidance](#) > [Conditions and diseases](#) > [Mental health, behavioural and neurodevelopmental conditions](#) > [Mental health services](#)

Rehabilitation for adults with complex psychosis

NICE guideline | NG181 | Published: 19 August 2020

International Journal of Social Psychiatry
OnlineFirst
© The Author(s) 2025, Article Reuse Guidelines
<https://doi.org/10.1177/00207640251358418>

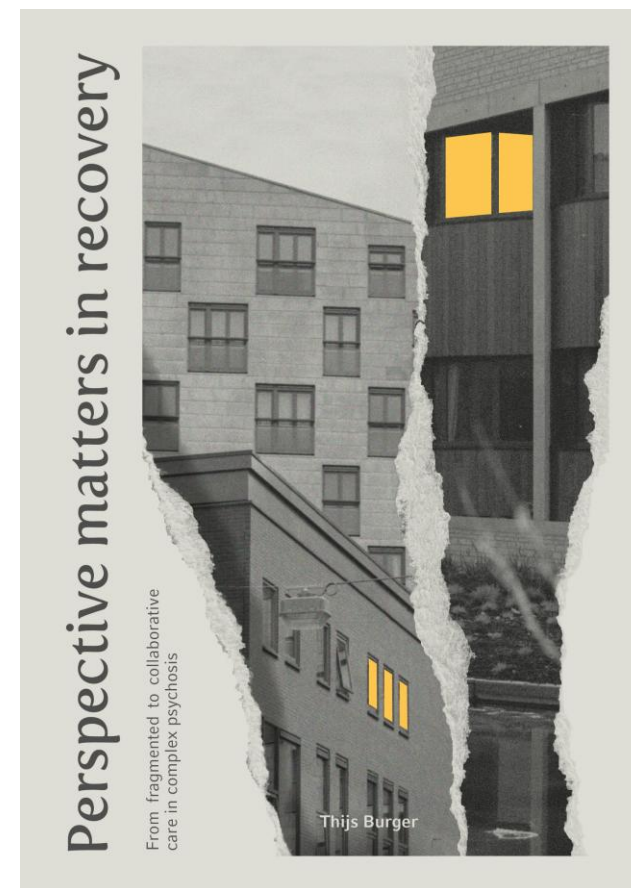
Sage Journals

Original Research Article

Delivery and delay of guideline pharmacological, psychological, and social interventions for adults with complex psychosis in Dutch inpatient rehabilitation units: A retrospective study

Thijs J. Burger ^{1,2}, Hans J. de Haas ¹, Robin M. Van Eck ², Martijn Kikkert ¹, Frederike Schirmbeck ³, Astrid Vellinga ¹, Lieuwe de Haan ^{1,2}, and Mariken B. de Koning ^{1,2}

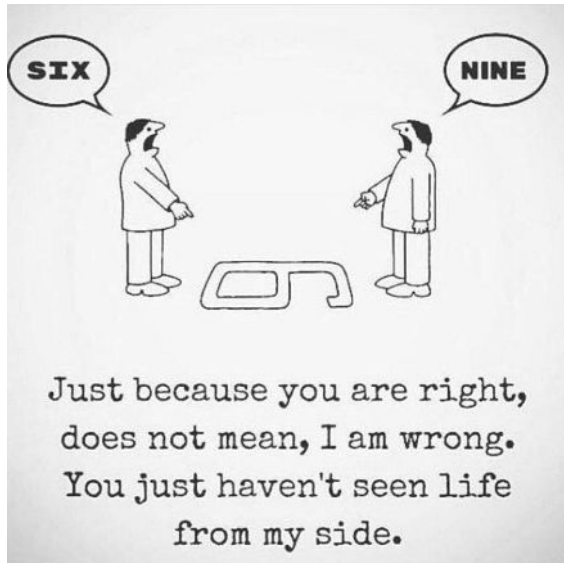

Term '(persoonlijk) herstel': mismatch?

Definitie 'herstel' Anthony 1993:

Een intens, persoonlijk en uniek proces van verandering van iemands houding, waarden, gevoelens, doelen, vaardigheden en/of rollen. (...) Het leiden van een bevredigend, hoopvol en nuttig leven met de beperkingen als gevolg van psychiatrische handicaps. Herstel betekent je ontworstelen aan de rampzalige gevolgen van je psychiatrische toestand en ontwikkeling van een nieuwe betekenis en doel in je leven

Uitkomsten: wat meten bij wie?

www.knowyourmeme.com

Burger et al. *BMC Psychiatry* (2024) 24:802
<https://doi.org/10.1186/s12888-024-06198-w>

BMC Psychiatry

RESEARCH

Open Access

Perspective matters in recovery: the views of persons with severe mental illness, family and mental health professionals on collaboration during recovery, a qualitative study

Thijs J. Burger^{1,2*}, Robin M. van Eck^{1,2}, Marjolein Lachmeijer¹, Kimriek R. G. de Wilde-Schutten¹, Mette Lansén^{3,4}, Carola van Alphen³, Niek van Haasteren⁴, Karin Groen⁴, Frederike Schirmbeck⁵, Astrid Vellinga¹, Martijn J. Kikkert¹, Jack Dekker^{1,6}, Lieuwe de Haan^{1,2} and Mariken B. de Koning^{1,2}

Het belang van symptomen

- Associatie tussen klinisch (symptomatisch) en persoonlijk herstel is beperkt ?

Van Eck e.a. 2018

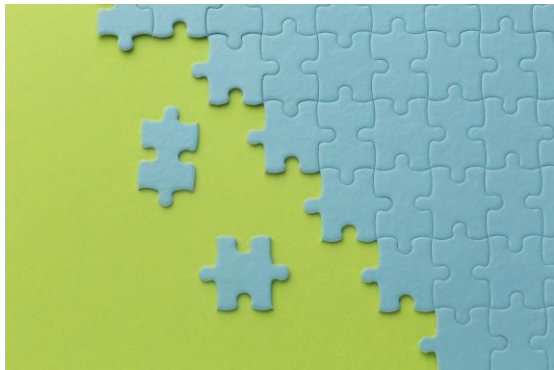
De Winter e.a. 2025

- Maar: ernstige psychotische en cognitieve symptomen zeer beperkend
- Zit die groep ook in die studies?

Take home messages 1 en 2

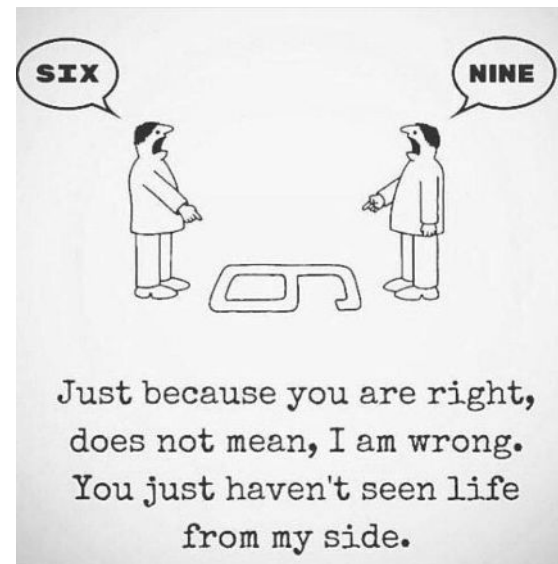
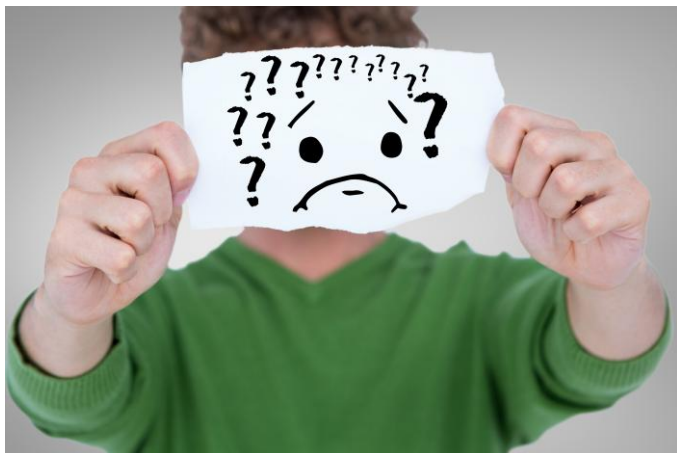
Ook bij hoogcomplexiteit / complexe psychosen:
veel herstel mogelijk

Het concept '(persoonlijk) herstel' : definitie niet
voor iedereen passend

Take home messages 3 en 4

Uitkomsten meten: het maakt uit
aan wie je het vraagt

www.knowyourmeme.com

Symptomen blijven óók belangrijk

